■ روزنامه فرهنگی، اجتماعی صبح ایران ■ صاحب‌امتیاز: سازمان صداوسیمای جمهوری اسلامی ایران ■ مدیر مسؤول: مهدی عرفاتی ■ نخستین موسسه فرهنگی مطبوعاتی کشور دارای گواهینامه بین‌المللی ISO9001:2008

جام جم

■ شاپا: ISSN۱۷۳۵-۳۶۳۷
■ پایگاه اطلاع‌رسانی: www.jamejamdaily.ir
■ پست الکترونیکی: info@jamejamdaily.ir

■ تهران، بلوار میرداماد، جنب مسجد الغدیر، شماره ۱۲۹
■ تلفن: ۲۳۰۰۴۰۰۰ - ۰۲۱ ■ دورنگار تحریریه: ۲۲۲۲۶۲۵۲
■ سازمان شهرستان‌ها: ۴۵۸۹۷ ■ کد پستی: ۱۹۱۱۶۱۸۴۱۳
■ امور مشترکین: ۴۴۲۰۲۹۳۰ ■ سازمان آگهی‌ها: ۴۹۱۰۵۰۰۰
■ پیامک: ۳۰۰۰۱۱۲۴۰ ■ روابط عمومی: ۲۲۲۶۲۱۴۲
■ چاپ: به‌صورت همزمان در تهران و شهرستان‌ها (چاپخانه‌های روزنامه جام جم)

شنبه ۱۹ بهمن ۱۳۹۸ | ۱۳ جمادی الثانی ۱۴۴۱ | ۲۰ صفحه | سال بیستم - شماره ۵۵۹۵ | استان تهران و البرز ۲۰۰۰ تومان - دیگر استان‌ها ۱۰۰۰ تومان | Saturday - 2020 February 8

حدیث روز: کافی

امام باقر(ع): مؤمن از کوه سخت‌تر است. از کوه کم می‌شود اما از دین مؤمن چیزی کاسته نمی‌گردد.

پلک احساس: حافظ

هر گه که دل به عشق دهی، خوش دمی بود
در کار خیر، حاجت هیچ استخاره نیست

امروز در تاریخ:

- وفات "ام البنین" همسر امام علی(ع) و مادر حضرت عباس(ع) (۶۴ ق)/ روز تکریم مادران شهدا
- راهپیمایی عظیم مردم در تایید دولت موقت به فرمان امام خمینی/ فرار جعفر شریف امامی نخست‌وزیر رژیم پهلوی در پی فراگیر شدن نهضت اسلامی / اعلام همبستگی همافران با انقلاب اسلامی در حضور حضرت امام خمینی(ره) (۱۳۵۷ ش)

اوقات شرعی:

اذان ظهر: ۱۲/۱۸ — غروب آفتاب: ۱۷/۳۸
اذان مغرب: ۱۷/۵۷ — نیمه‌شب شرعی: ۲۳/۳۶
اذان صبح (فردا): ۵/۳۳ — طلوع خورشید (فردا): ۶/۵۸

پیش‌بینی آب و هوا یکشنبه

تهران	اهواز	اصفهان	اراک	اردبیل	رشت	زاهدان	یزد
۱ / ۱۱	۴ / ۲۰	۵- / ۱۵	۴- / ۸	۱۲- / ۰	۰ / ۸	۱۱ / ۲۲	۴ / ۲۱

حکمت ۶۲: نهج‌البلاغه

چون تو را ستودند، بهتر از آنان ستایش کن و چون به تو احسان کردند، بیشتر از آن ببخش. به هر حال پاداش بیشتر از آن آغازکننده است.

خواب خوش با عطر گل رُز

مطالعه جدید نشان می‌دهد استشمام عطر گل رز موجب بهبود کیفیت یادگیری شده و می‌تواند به خواب بهتر هم کمك کند.

به گزارش مهر، این مطالعه روی دانش‌آموزانی انجام شد که درس زبان انگلیسی یاد می‌گرفتند.

یك کلاس زبان را با وجود عطر گل رز و کلاس دیگر بدون وجود این عطر، درس را می‌آموختند.

در پایان مطالعه مشخص شد دانش‌آموزانی که نوارهای آغشته به عطر گل رز روی میزشان قرار داشت به مراتب بهتر درس را یاد گرفته بودند.

دکتر یورگن کورمایر، سرپرست تیم تحقیق در این باره می‌گوید: ما نشان دادیم تأثیر حفاظتی عطرها در زندگی روزمره بسیار کاربرد درستی دارد و می‌تواند به شیوه‌ای هدفمند استفاده شود.

ما شاهد افزایش ۳۰ درصدی توانایی یادگیری دانش‌آموزان در زمینه یادگیری درس زبان انگلیسی با وجود نوارهای معطر به بوی رز در کنار میزشان بودیم.

همچنین در این مطالعه از ۵۴ دانش‌آموز خواسته شد نوارهای معطر به عطر رز را زمان خواب در کنار تختشان بگذارند.

محققان شاهد بهبود کیفیت خواب این دانش‌آموزان شدند.

آکواریوم عروس دریایی

آکواریومی با حدود ده هزار عروس دریایی در یکی از مراکز خرید شهر پراگ تصاویر دیدنی و چشم‌نوازی را برای مردم ایجاد کرده است.

به گزارش فرارو، در این آکواریوم که بزرگ‌ترین آکواریوم عروس‌های دریایی در جهان محسوب می‌شود ۴۰ گونه از عروس‌های دریایی به نمایش گذاشته شده‌اند.

این آکواریوم که در پایتخت جمهوری چك ساخته شده شش متر ارتفاع دارد و به صورت گرد ساخته شده تا عروس‌های دریایی بتوانند به‌راحتی در آن حرکت کنند.

کافه میرداماد

گفت و گو با حمیدرضا خزایی پیشکسوت رادیو

مستقیم از زندان تا رادیو

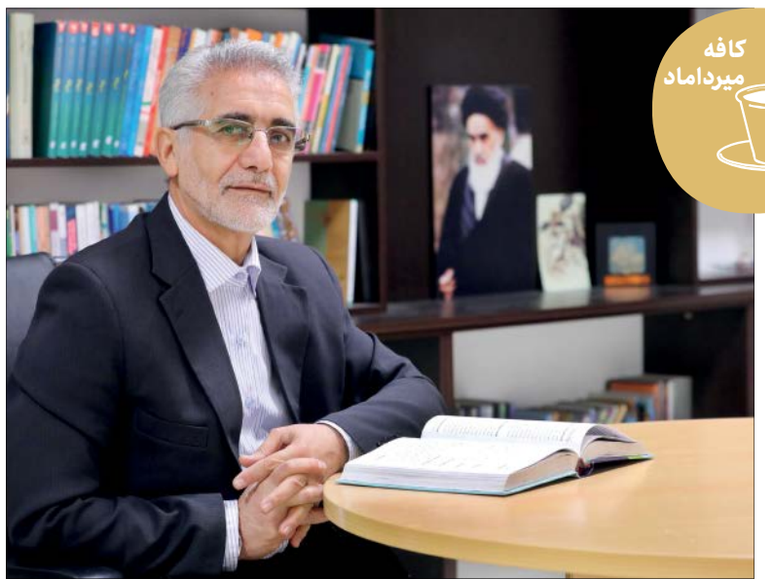

طاهره آشیانی
روزنامه‌نگار

یکی از پیشکسوتان رادیوست. هم کتاب نوشته، هم تهیه‌کننده بوده و هم در دوره‌ای که دکتر حسن خجسته معاون صدای سازمان صدا و سیما بود، قائم‌مقامی او را به عهده داشت. در راه‌اندازی رادیوجبهه هم مشارکت داشته است. دیروز که با او هم‌صحبت شدم، از مبارزاتش قبل از پیروزی انقلاب گفت و سه سالی که در زندان بوده.

حمیدرضا خزایی با آن لحن مهربان و صمیمی‌اش خاطراتش را مرور می‌کند و در لابه‌لای صحبت‌هایش تاکید می‌کند که ملت ایران از خودکامگی پهلوی خسته شده بودند، برای همین قیام کردند و انقلاب را با رهبری امام خمینی به پیروزی رساندند. شعار اصلی انقلاب این بود: جمهوری اسلامی؛ آری. حکومت خودکامه؛ نه.

پخش اعلامیه و زندان ساواک

آن طور که خود خزایی می‌گوید: تازه دوره سربازی را تمام کرده بوده که دستگیر می‌شود. جرمش پخش اعلامیه امام بوده که به مناسبت حرام اعلام شدن پیوستن فرهنگیان به حزب رستاخیز صادر شده بود و باید در سراسر کشور پخش می‌شد. شاه اعلام کرده بود همه فرهنگیان باید عضو رستاخیز باشند و امام خمینی آن را حرام اعلام کرده بود و خزایی هم یکی از آنهایی بود که این اعلامیه را پخش کرده و دستگیر شده بود. او را می‌برند به زندان کمیته مشترک ساواک که بعد از انقلاب تبدیل شد به موزه عبرت. می‌گوید: بازجویی و شکنجه در این زندان انجام می‌شد. حدود صد روز در این زندان بودم و بعد منتقل شدم به زندان قصر. حدود سه سال زندان بودم از سال ۵۴ تا آبان سال ۵۷. وقتی شاه حضور قدرتمند مردم را در ۱۷ شهریور سال ۵۷ دید بر اثر فشار مردم به حکومت حدود هزار زندانی را آزاد کرد که یکی از آنها من بودم. بلافاصله بعد از آزادی به جمع مردم انقلابی پیوستم و خیلی جدی‌تر از قبل به مبارزاتم ادامه دادم تا ۱۲ بهمن که امام آمد و ۲۲ بهمن که ارتش اعلام بی‌طرفی کرد و انقلاب پیروز شد.

خزایی می‌گوید: بهمن ماه و قبل ورود امام به ایران، صدا و سیما تقریبا در دست ارتش بود؛ هم حفاظتش و هم بیشتر گوینده‌ها و مجری‌ها ارتشی بودند. روز ۲۱ بهمن، ارتش اعلام بی‌طرفی کرد و تانک‌های ارتش و سربازها از تلویزیون و رادیو خارج شدند و این دو رسانه به دست مردم افتاد. اولین پیام انقلابی ساعت ۶ بعد از ظهر از رادیو اعلام شد، آقای عدیلی با آن صدای رسایش گفت: «این صدای راستین ملت انقلابی ایران است». تهیه‌کننده برنامه آقای فرهنگ جولایی بود و صدابردار آقای مهدی میرعمادی. این سه نفر اولین انقلابی‌هایی بودند که اولین صدای انقلاب را به گوش مردم رساندند. آن زمان رادیو شبانه روز برنامه پخش می‌کرد و مردم گوششان مدام به رادیو بود تا از اتفاقات با خبر شوند. امورات فرهنگی انقلاب را شهید مطهری مدیریت می‌کردند. بعد از ۲۲ بهمن چند نفر از شاگردان خود را فرستادند رادیو تا کارها را سر و سامان بدهند. آقای احمد جلالی یکی از شاگردان ایشان بودند که اولین مدیر رادیو بعد از پیروزی انقلاب هم شدند. من قبل از پیروزی انقلاب در کتابفروشی کار می‌کردم و دوستانم که در شورای انقلاب بودند مرا به رادیو فرستادند. از سال ۵۷ به مدت ۳۷ سال در رادیو خدمت کردم تا بازنشسته شدم.

زندان‌های سیاسی رژیم پهلوی

خزایی درباره فضای زندان‌های سیاسی دوره پهلوی می‌گوید: زندانی‌های سیاسی از دیگر زندانی‌ها جدا بودند. زندان کمیته مشترک ساواک برای سیاسی‌ها بود و زندان اوین هم کاملا مختص سیاسی‌ها. یکی از بندهای زندان قصر هم برای سیاسیون بود که الان موزه شده است. شکنجه در این زندان‌ها رواج داشت و خیلی هم سخت بود. جدا از این که شلاق می‌زدند و می‌سوزاندند، یک دستگاهی هم داشتند که به آپولو معروف بود. آن را روی سر زندانی‌ها می‌گذاشتند، آپولو باعث می‌شد صدای داد و فریاد زندانی‌ها موقع شکنجه شنیده نشود. یکی از معتبرترین کتاب‌ها که درباره زندان‌های سیاسی و شکنجه‌ها نوشته شده مربوط به آقای عزت‌شاهی است. او آنقدر شکنجه شده بود که همه می‌شناختنش. مثل یک تکه گوشت روی تختش افتاده بود و معمولا از بدنش خون جاری بود، هر زندانی را که می‌خواستند تهدید کنند، می‌گفتند بلایی که سر عزت‌شاهی آوردیم، سرت می‌آوریم.

یکی از فیلم‌های خوبی که درباره زندان‌های رژیم پهلوی ساخته شده، فیلم بایکوت است. فضای این فیلم به فضای زندان‌های آن زمان خیلی نزدیک است. ما در زندان کتاب می‌خواندیم؛ کتاب‌هایی که خانواده‌ها در زمان ملاقات برایمان می‌آوردند. برخی از کتاب‌ها مثل کتاب‌های دکتر شریعتی ممنوع بود اما خانواده‌ها جلد آنها را تغییر می‌دادند و به ما می‌رساندند. روزنامه هم برای مطالعه به ما می‌دادند اما بخش‌های سیاسی و حساسش را قیچی می‌کردند که ما نخوانیم و ندانیم بیرون از زندان چه خبر است. مبارزان زیادی در زندان‌های شاه بر اثر شکنجه شهید شدند. تعداد زیادی اعدام شدند و خون همان‌ها بود که انقلاب را به پیروزی رساند. ما هرگز نباید شهدای انقلاب را از یاد ببریم. کسانی که با جان و دل به گفته‌های امام خمینی گوش دادند و اوامر ایشان را اطاعت کردند تا انقلاب پیروز شد.

روزی که امام آمد

حمیدرضا خزایی درباره روز ۱۲ بهمن و ورود امام به ایران می‌گوید: برای این روز شورای انقلاب، کمیته استقبال را تشکیل داده بود. من هم جزو این کمیته بودم و در حوزه شهرری فعال بودم. حدود ۵۰۰ نفر از انقلابیون شهرری محافظت از مسیر حرکت امام در این منطقه را به عهده داشتند. همه چیز تحت کنترل بود. هر چند جمعیت آنقدر زیاد بود که امام نتوانستند در شهرری توقف کنند؛ اما مسأله خاصی پیش نیامد. هجوم مردم و استقبال از ایشان در بهشت زهرا (س) خیلی زیاد بود که دیگر از کنترل خارج شده بود. اما در منطقه شهرری توانستیم مسیر خودروی بلیزر حامل امام را باز کنیم که حرکت کرده و به سمت بهشت زهرا برود. خزایی می‌گوید: به نظرم باید خاطرات دوران انقلاب مدام مرور شود تا نسل جدید هم با آن اتفاقات و آدم‌هایی که باعث شدند انقلاب به پیروزی برسد، آشنا شوند. شبکه‌های خارجی مثل بی بی سی و من و تو، مستندهایی پخش می‌کنند یا گفت و گوهایی ترتیب می‌دهند که واقعیت رژیم پهلوی را بازگو نمی‌کنند. رسانه‌های داخلی باید واقعیت رژیم پهلوی را به مردم و به خصوص نسل جوان بگویند. این که این رژیم در اوج خودکامگی بود و همین باعث سقوطش شد. مردم ایران برای آزادی و استقلال در سایه دین اسلام انقلاب کردند و پیروز شدند و برای حفظ آن هشت سال با دشمن جنگیدند. مردم ما لیاقت بهترین‌ها را دارند، امیدوارم بزودی با درایت مسوولان مشکلات اقتصادی و معیشتی مردم حل شود؛ چون ایران شریف‌ترین مردم را دارد که لایق بهترین زندگی هستند.

مقطع حساس کنونی

داستان ناصرالدین‌شاه و موسیو ریشاق و گل وطن‌پرست

امید مهدی‌نژاد
طنزنویس

ناصرالدین‌شاه قاجار که بیش از نیم قرن بر ایران سلطنت کرد، علاوه بر پادشاهی، که یك دستش را مشغول می‌کرد، هنرهای دیگری از قبیل شاعری و نویسندگی و طراحی و تماشای حرکات موزون نیز داشت که از هر انگشت دست دیگرش می‌بارید. روزی ناصرالدین‌شاه به‌همراه جمعی از همراهان در حالی‌که موسیو ریشاق تاجر فرانسوی نیز در میان آنان بود برای گردش و تفریح به تفرج‌گاه دوشان‌تپه عزیمت کردند. در راه به گل زیبایی رسیدند که در حاشیه جاده روییده بود. ناصرالدین‌شاه دستور داد مدتی همانجا توقف کنند. سپس از ملازمان کاغذ و قلم خواست و شروع به نقاشی از گل که بسیار بزرگ و زیبا و قرمز و خوشبو بود کرد. پس از دقایقی همراهان را فراخواند و نقاشی خود را که یك نقاشی کج و معوج بود و رنگ‌هایش هم از خط بیرون زده بود به آنان نشان داد و از آنان خواست نظر خود را درباره آن بگویند. مستوفی‌الممالك گفت: قبله عالم، عالی است. تا به‌حال گلی به این زیبایی رؤیت نکرده‌ام. اعتمادالسلطنه گفت: سرورم، نظیر ندارد. چنین گلی را سر دست باید برد. اقبال‌الدوله گفت: پادشاها، به جرأت می‌توان گفت نقاشی شما از خود گل زیباتر است. ضیاءالسلطنه کاغذ نقاشی را گرفت و بو کرد و گفت: قبله عالم، دست‌تان درست، عجب بویی هم دارد. ناصرالدین‌شاه پس از شنیدن نظرات همراهان، لبخندی از سر رضایت بر لب آورد و آنان را مرخص کرد و سپس رو به موسیو ریشاق کرد و گفت: موسیو، می‌بینی چه پاچه‌خارهایی دور و بر ما را گرفته‌اند؟ در این لحظه ناگهان گل به سخن درآمد و رو به ناصرالدین‌شاه کرد و گفت: نه که شما خودت بدت می‌آید و هیچ از این کارهای اینها کیف نمی‌کنی. نه که در فرانسه اینها کسی مجیز پادشاه‌شان را نمی‌گوید و پادشاه‌شان کیف نمی‌کند. نه که شما همه ممالك دیگر را دیده‌ای و همه خوبند و فقط مال ما اینطوری است. آره بابا، تو خوبی فقط. و به این ترتیب ضرب‌المثل فرانسوی «لوپوقه دیزوق دیولون لا داقو» به‌معنی «آره بابا تو خوبی فقط» به افواه فرانسوی‌زبان‌ها راه یافت و پس از چندی در اثر ارتباط فرهنگی یکطرفه میان فرانسه و ایران، به فارسی نیز ترجمه شد و به افواه فارسی‌زبانان نیز راه یافت.

ساخت نخستین رستوران تمام رباتیك

یك شرکت هلدینگ در چین با سرمایه ۲۹ میلیون دلاری، توانست رستوران کاملا رباتیك را افتتاح کند.

به گزارش فارس، پیشخدمت‌های ربات در ورودی از مشتریان استقبال می‌کنند؛ آنها با استفاده از سیستم هوش مصنوعی، مشتریان را به سمت صندلی‌های خود راهنمایی می‌کنند، غذای ویژه روز را توصیه می‌کنند و سفارش می‌گیرند.

در این رستوران از ربات‌ها برای طبخ تحویل غذا، سفارش گرفتن و راهنمایی مشتریان استفاده می‌شود؛ تمام ربات‌های به کار گرفته شده به یك الگوریتم هوش مصنوعی مجهز هستند. به وسیله هوش مصنوعی آنها می‌توانند ظروف، مواد مورد نیاز، وزن آنها، زمان پخت و پز و سایر شرایط لازم را کنترل کنند. در آشپزخانه این رستوران ۳۲ ربات مشغول فعالیت هستند؛ به گفته بنیانگذار این طرح، در سال‌های آینده بیش از هزار رستوران با چنین فناوری در چین افتتاح می‌شود. گفته می‌شود ربات‌ها از ده سرآشپز برتر مهارت‌های خود را یاد می‌گیرند و از یك برنامه رایانه‌ای برای رعایت تمام جزئیات مانند کنترل دما، مواد تشکیل‌دهنده و زمان پخت و پز استفاده می‌کنند.